

מדינת ישראל
בית דין לתעבורה

לפני כב' הדיינת קרן לין

העורר: אלמוג טלגאוקר

נ ג ד

המשיבה: משטרת ישראל

החלטה סופית

רקע

1. לפניי ערר על הודעה על החלטה להטיל קנס (להלן: "**הודעת הקנס**" או "**הדו"ח**"), שניתנה לעורר ביום 16.7.2026, בשל הפרה לפי תקנה 40(א) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961 (להלן: "**התקנות**"), כאשר בהודעת הקנס נוסחה ההפרה כדלקמן: "נהגת ברכב הנ"ל וסטית מנתיב נסיעתך, דבר שגרם להפרעה לתנועה".
2. בכתב הערר אישר העורר כי הטה את ראשו או מבטו בשל מכשול או בור בכביש, וכי ביצע סטייה קלה מנתיב נסיעתו כדי להימנע ממנו, תוך תיקון נתיב הנסיעה בבטחה. העורר הכחיש כי דעתו הייתה מוסחת וטען כי לא נגרמו הפרעה או סיכון לתנועה וכי הדו"ח ניתן בשל פרשנות שגויה וסובייקטיבית של השוטרת, שלא הבחינה במתרחש על הכביש.
3. ביום 23.7.2026 הוריתי למשיבה להגיש כתב תשובה לערר, להלן תמציתו:
 - א. דין הערר להידחות, שכן העורר לא הצביע על פגם מינהלי המצדיק התערבות בהחלטה. הודעת הקנס נהנית מחזקת תקינות המעשה המינהלי, והעורר לא הניח תשתית עובדתית או ראייתית שיש בה כדי לסתור חזקה זו.
 - ב. העורר אינו חולק על כך שראשו היה מוטה כלפי מטה וכי רכבו סטה מנתיב הנסיעה. בתגובתו הראשונית של העורר, הכחיש הלה כי נגע בטלפון אך לא הזכיר מכשול או בור בכביש. גרסתו לפיה הסטייה נועדה למנוע פגיעה במכשול או בבור בכביש לא הועלתה במעמד רישום הדו"ח ואינה נתמכת בראיה. יש לייחס משקל לתגובתו לאחר ההפרה ובכלל זה לדברים שלא נאמרו באותה עת. מנגד, בסרטון מצלמת הגוף נשמע העורר אומר כי אינו מהאזור, ובמהלך המפגש עלה כי השתמש ביישומון ניווט. דברים אלה מתיישבים עם האפשרות שהעורר לא הכיר את הדרך והסטייה נגרמה בעת שמבטו הופנה כלפי מטה, ולא בשל מכשול בכביש.
 - ג. לכתב התשובה צירפה המשיבה מזכר שערכה השוטרת ביום 12.8.2026, כארבעה שבועות לאחר האירוע. במזכר ציינה השוטרת כי שותפתה הבחינה בעורר אוחז בטלפון וביקשה ממנה לנסוע אחריו. במהלך הנסיעה אחר רכבו הבחינה השוטרת, לדבריה, בעורר סוטה

מדינת ישראל בית דין לתעבורה

מהנתיב הימני לנתיב השמאלי, המיועד לפנייה שמאלה, ולאחר מכן שב לנתיב הימני, המיועד לפנייה ימינה, בלא מתן אות, תוך שגרם לכלי רכב שנסעו בציר לבלום ולאפשר לו להשתלב בנתיב. המשיבה טענה כי המזכר משלים ומבהיר את תיאור ההפרה שנרשם בדו"ח ומלמד כי האירוע היה זכור לשוטרת היטב.

ד. לשיטת המשיבה, אין ענייננו דומה לנסיבות שנדונו בעהס"ת 8647-06-26 **מוסא נ' מדינת ישראל**, שכן באותו עניין לא עמדה לפני בית המשפט תשתית עובדתית המפרטת את אופן ההפרעה לתנועה, ואילו בענייננו פורטו הדברים במזכר המאוחר.

ה. אין לקבל את טענת העורר לפיה ראשו היה מוטה מטה נוכח מכשול/בור שהיה בכביש. ראשית, כיוון שנהג ברכב אינו צריך להטות ראשו מטה כדי להבחין במכשול המצוי על פני הכביש, כי אם להסתכל על הכביש דרך השמשה הקדמית. שנית, כיוון שהטענה נטענה בעלמא, מבלי שפורטו מהותו וטיבו של אותו מכשול, והעורר לא הניח תשתית ראייתית הולמת כי אם העלה טענה סתמית לא מגובה שלא הועלתה בהזדמנות הראשונה, ולפיכך דינה להידחות מחמת מועד העלאתה ואי הוכחתה.

ו. תקנה 40(א) לתקנות אינה מחייבת הוכחה שהפרעה או סיכון התממשו בפועל, אלא די בכך שבנסיבות ביצוע הסטייה היה טמון פוטנציאל אובייקטיבי להפרעה או לסיכון. משכך, הפניית המבט כלפי מטה, בשילוב הסטייה מנתיב הנסיעה, מבססת פוטנציאל כאמור, וממילא, לפי המתואר במזכר, במקרה זה אף נגרמה הפרעה בפועל.

על יסוד האמור ביקשה המשיבה לדחות את הערר ולחייב את העורר בהוצאות.

תגובת העורר לכתב התשובה

4. לאחר הגשת כתב התשובה הגיש העורר, מיוזמתו, תגובה נוספת. משלא מצאתי כי יש בעיון בה כדי לפגוע בזכויות המשיבה, עיינתי גם בה. בתמצית, העורר שב וטען כי מדובר בסטייה קצרה שנועדה להימנע ממכשול ושלא יצרה הפרעה או סיכון. עוד טען כי התיאור שלפיו כלי רכב נאלצו לבלום הובא לראשונה במזכר המאוחר, וכי גם במסגרתו לא פורטו כלי הרכב המעורבים, מיקומם, אופן הבלימה ותנאי התנועה. כן חלק על הטענה בדבר שמירת קשר עין רצוף וביקש כי הסרטון יבחן במלואו.

המסגרת הנורמטיבית

5. נקודת המוצא במשפט המינהלי היא חזקת התקינות המינהלית, שלפיה פעולות הרשות מוחזקות כתקינות כל עוד לא הוכח אחרת. כך נפסק כי "אחת מהחזקות הראייתיות הבסיסיות ביותר במשפט המינהלי הישראלי היא חזקת תקינות או חוקיות המינהל – שלפיה הרשות אינה נדרשת להראות שפעולתה היא תקינה, אלא עומדת לה החזקה שאלה הם פני הדברים" [דנ"א 4960/18 זליגמן נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ (04.07.2021)].

מדינת ישראל בית דין לתעבורה

6. עם זאת, חזקה זו אינה מוחלטת והיא ניתנת לסתירה. על הטוען לפגם בפעולת הרשות להצביע על תשתית ראייתית שיש בה כדי לעורר ספק בתקינות ההחלטה. כך, נקבע כי "מי שמבקש לסתור את החזקה ו'לסדוק' בהנחת התקינות – נדרש להצביע על בעייתיות לכאורה בפעולתה של הרשות... אין די בטענה סתמית, אלא יש צורך בביסוס הנשען על תשתית ראייתית הולמת" [בג"ץ 6872/20 נעאביס שאכר נ' המפקד הצבאי באזור הגדה המערבית (04.03.2021)].

דיון והכרעה

7. לאחר שעיינתי בהודעת הקנס, בכתב הערר, בכתב התשובה ובמזכר שצורף לכתב התשובה, בתגובת העורר, וכן צפיתי בסרטון מצלמת הגוף, מצאתי כי דין הערר להתקבל.

8. תקנה 40(א) לתקנות קובעת, כי: **"לא יסטה נוהג רכב מנתיב נסיעתו אם עלול הדבר לגרום להפרעה או לסיכון"**.

תקנה זו אינה אוסרת על כל סטייה מנתיב נסיעה. לשם התקיימות ההפרה אין די בהוכחת עצם הסטייה, אלא נדרש כי זו בוצעה בנסיבות שבהן עלולה הייתה לגרום להפרעה או לסיכון. לפיכך, יש להבחין בין עצם הסטייה, אשר תועדה בדו"ח ואף אינה שנויה למעשה במחלוקת, לבין הרכיב הנוסף הנדרש לפי התקנה – קיומו של פוטנציאל אובייקטיבי להפרעה או לסיכון.

9. בענייננו, בסעיף הנסיבות נרשם כי העורר נסע בנתיב הימני מבין שניים, כי ראשו היה מוטה כלפי מטה וכי "רכבו סוטה מנתיבו". לא צוין לאיזה נתיב סטה, מה היה אופן הסטייה והיקפה, אם נסעו כלי רכב בסמוך אליו, מה היה מצב התנועה או כיצד הייתה הסטייה עשויה להשפיע על משתמשי הדרך. לפיכך, הרישום בדו"ח מבסס לכל היותר את עצם הסטייה, אך אינו כולל נתונים עובדתיים המאפשרים לקבוע כי היה בה פוטנציאל להפרעה או לסיכון. בהיעדר נתונים אלה, לא ניתן לבחון אם הסטייה, על פי טיבה ונסיבותיה, הייתה בעלת פוטנציאל אובייקטיבי להפרעה או לסיכון, להבדיל מסטייה שלא נשאה עמה פוטנציאל כאמור. עצם השימוש במילים "רכבו סוטה מנתיבו" אינו מלמד, כשלעצמו, מה היה פוטנציאל ההפרעה או הסיכון שנבע מן הסטייה.

10. אף העובדה שראשו של העורר היה מוטה כלפי מטה אינה משלימה את החסר. נתון זה עשוי להסביר את התרשמות השוטרת באשר לסיבת הסטייה, אך אין בו תיאור של אופן הסטייה ושל הנסיבות התחבורתיות שבהן בוצעה, וממילא אין הוא מאפשר לקבוע כי הסטייה הייתה מן הסוג העלול לגרום להפרעה או לסיכון כנדרש בתקנה 40(א).

11. בנוסף, אין בהודאת העורר כי ביצע סטייה קלה מנתיב נסיעתו כדי לשנות ממסקנה זו. הודאתו מבססת את עצם קיומה של סטייה מסוימת, אך לא את הרכיב הנוסף הקבוע בתקנה ומיוחס להפרה – היותה של אותה סטייה בעלת פוטנציאל לגרום להפרעה או לסיכון. רכיב זה אינו נלמד מעצם הסטייה, והוא טעון תשתית עובדתית המתארת את טיבה ואת נסיבותיה.

מדינת ישראל
בית דין לתעבורה

12. בעניין זה נפסק בעהס"ת (תעבורה מרכז) 1794-05-26 **מדינת ישראל נ' איתי בן משה** (נבו) 4.6.2026) כי: **"על מנת שהרשות תהנה מחזקת התקינות המנהלית, על השוטור להקפיד על רישום הנסיבות באופן מלא וברור, לרבות התייחסות מלאה לנסיבות ביצוע העבירה"**.

איני קובעת כי כל פרט הנוגע לאירוע חייב להיכלל בהודעת הקנס. ואולם, מקום שבו אין די בעצם הסטייה לשם התקיימות ההפרה, ונדרש כי זו תהיה בעלת פוטנציאל להפרעה או לסיכון, על רישום הנסיבות לכלול תיאור עובדתי המאפשר לעמוד על טיבה של הסטייה ועל הנסיבות התחבורתיות שבהן בוצעה.

13. **נוכח החסר האמור ברישום שנערך בזמן אמת, יש לבחון את טענת המשיבה כי ניתן להשלימו באמצעות המזכר שערכה השוטרת ביום 12.8.2026.**

14. לטענת המשיבה, במזכר פורטו הנסיבות המבססות את מלוא יסודות ההפרה, וניתן לראות בו השלמה והבהרה של התיאור שנרשם בדו"ח. לשיטתה, בכך שונה ענייננו מפרשת מוסא, שבה לא הוצגה תשתית עובדתית משלימה כאמור.

15. אכן, המזכר כולל פרטים אשר על פניהם עשויים לבסס את יסודות ההפרה: הנתיבים שביניהם סטה הרכב, היעדר מתן אות, קיומם של כלי רכב אחרים והצורך שלהם לבלום כדי לאפשר לעורר להשתלב. אחדד, כי **אין עסקינן בשאלה אם המזכר כולל מסכת עובדתית מפורטת, אלא האם ניתן להסתמך עליה לשם השלמת התשתית העובדתית שלא תועדה בדו"ח בזמן אמת.**

16. רשות מינהלית אינה מנועה, בנסיבות המתאימות, מלשוב ולעיין בהחלטתה, להבהירה ואף להציג במסגרת הליך שיפוטי טעמים נוספים לתמיכה בה. עם זאת, **יש להבחין בין הוספת הנמקה משפטית הנשענת על התשתית שעמדה לפני הרשות בעת קבלת ההחלטה, לבין השלמתה בדיעבד של התשתית העובדתית עצמה**. קיומה של תשתית עובדתית מספקת הוא מתנאי תקינותה של החלטה מינהלית, וכאשר מוצגים לאחר תקיפת ההחלטה טעמים או נתונים שלא נכללו בה מלכתחילה, יש לבחון אם אלה אכן עמדו ביסודה בזמן אמת או שמא מדובר ב"חוכמה שלאחר מעשה" (ראו והשוו: ערר תעבורה 37-06-26 **יעקב הרץ נ' משטרת ישראל** (נבו) 17.8.2026), וכן בג"ץ 23426-04-26 **אלמקייס נ' ראש הממשלה** (נבו, 1.6.2026); בג"ץ 7177/95 **יורוגם בע"מ נ' מנהל מרכז ההשקעות** (11.4.1996)).

בתוך כך, מזכר מאוחר אינו נפסל אפוא מעצם מועד עריכתו, ועשוי לשמש להבהרת פרט שתועד בעיקרו בזמן אמת. ואולם, מקום שבו המזכר מוסיף לראשונה עובדות מהותיות הנדרשות לביסוס ההפרה, לאחר שהוגש הערר והוצגו החוסרים שבתיעוד המקורי, מועד עריכתו והיקף התוספת משליכים על משקלו ועל יכולתו לרפא את החסר. לעניין זה נקבע כי דו"ח התנועה הוא שמבסס את התשתית הראייתית נגד הנהג, וכי קיים קושי להסתמך על מזכר מאוחר לשם השלמת פרטים שלא תועדו בזמן אמת (המ"ש (תעבורה עכו) 140-03-25 חמוזה קאסם נ' מדינת ישראל (נבו, 12.5.2025)).

מדינת ישראל בית דין לתעבורה

17. דע עקא, בענייננו, הנתונים המובאים במזכר אינם בגדר הבהרה נקודתית של פרט שכבר תועד בדו"ח, אלא מהווים הוספה של המסכת העובדתית החסרה לביסוס הפוטנציאל להפרעה או לסיכון, וממילא גם לביסוס הטענה כי נגרמה הפרעה בפועל (בה אדון בהמשך).

18. זאת ועוד. המזכר נערך כארבעה שבועות לאחר האירוע, לאחר הגשת הערר ולאחר שניתנה הוראת בית הדין להגיש כתב תשובה. אמנם, בפרשת חמוזה קאסס דובר במזכר שנערך בחלוף חודשים, אולם הקושי בענייננו אינו נעוץ בחלוף הזמן בלבד. כאמור, המזכר מוסיף לראשונה את מלוא הפרטים העובדתיים המהותיים החסרים בדו"ח, ולמעשה מהווה השלמה מאוחרת של התשתית הנדרשת לביסוס ההפרה. לכך מצטרפים מועד עריכתו, היעדר הסבר קונקרטי לכך שהפרטים לא נרשמו בזמן אמת והפער בין האמור במזכר ובכתב התשובה לבין התיעוד בסרטון מצלמת הגוף, כפי שיפורט להלן.

בנסיבות מצטברות אלה, אין בידי לייחס למזכר משקל המאפשר לבסס באמצעותו, לבדו, את הרכיבים העובדתיים החסרים, שאינם עולים מן התיעוד שנערך בזמן אמת.

19. הנה כי כן, אף כי די בפוטנציאל להפרעה לצורך תקנה 40(א), פוטנציאל כאמור צריך להילמד מעובדות המקרה. משכך, לפי יסודות ההפרה הקבועים בתקנה 40(א), ואף בלא להידרש לשאלה אם נגרמה הפרעה בפועל, התשתית העובדתית שנרשמה בדו"ח בזמן אמת אינה מספקת לביסוס ההחלטה להטיל קנס.

20. למעלה מן הצורך אוסיף, כי בעהס"ת 8647-06-26 מוסא נ' מדינת ישראל (נבו 2.7.2026) נקבע שמקום שבו יוחסה לעורר סטייה אשר "גרמה להפרעה לתנועה", אין די בציון מסקנה זו, ויש לפרט בדו"ח כיצד התבטאה ההפרעה בפועל. בענייננו כבר נמצא כי התשתית שתועדה בזמן אמת אינה מבססת אף את פוטנציאל ההפרעה או הסיכון הנדרש בתקנה. משכך, קל וחומר שאין בתשתית זו כדי לבסס את הטענה העובדתית שלפיה הסטייה גרמה להפרעה בפועל. אמנם, במזכר המאוחר ציינה השוטר לראשונה כי כלי רכב שנסעו בציר נאלצו לבלום ולאפשר לעורר להשתלב; ואולם, מסקנות הדיון שנערך לעיל באשר לכוחו של המזכר להשלים את התשתית העובדתית החסרה יפות גם בהקשר זה. לפיכך, אף הטענה כי הסטייה גרמה להפרעה בפועל אינה מבוססת בתשתית עובדתית שניתן להסתמך עליה.

21. למסקנה האמורה בדבר החסר בתשתית העובדתית מצטרף קושי נוסף, הנוגע לפער שבין ההפרה שהוצגה לעורר במעמד עצירתו לבין ההפרה שנרשמה לבסוף בהודעת הקנס.

מסרטון מצלמת הגוף עולה כי השוטר פונה לעורר, אומרת לו כי ראתה אותו נוגע בטלפון ומודיעה לו כי יירשם לו דו"ח בגין החזקת טלפון ביד. העורר, בתגובה, מכחיש כי נגע בטלפון.

למעשה, במעמד עצירת הרכב הוצגה לעורר הפרה שעניינה החזקת טלפון, ואילו בפועל נרשמה לחובתו הפרה אחרת.

מדינת ישראל בית דין לתעבורה

אף שאין בפער זה, כשלעצמו, כדי להביא לבטלות הודעת הקנס, יש לו בענייננו משמעות כבדת משקל, כפי שיפורט להלן.

22. שינוי הסיווג המשפטי עשוי להיות תקין כאשר העובדות שנרשמו בזמן אמת מבססות את ההפרה שנבחרה לבסוף וכאשר אין בשינוי כדי לפגוע ביכולתו של מקבל ההודעה להתגונן מפניה (ערר תעבורה 17-03-26 **עבד אלרחים ח'ויס נ' משטרת ישראל** (נבו 3.5.2026)). בענייננו מתעורר קושי ביחס לשני התנאים.

ראשית, כאמור, העובדות שנרשמו בדו"ח בזמן אמת אינן מבססות את ההפרה שנבחרה לבסוף: הן אינן מאפשרות לקבוע כי הסטייה הייתה בעלת פוטנציאל להפרעה או לסיכון, ואף אינן מפרטות כיצד גרמה הסטייה להפרעה בפועל. גם בסרטון אין התייחסות לסטייה מנתיב, לאופן ביצועה, לפוטנציאל ההפרעה או הסיכון שנבע ממנה או להפרעה שנגרמה בעטייה בפועל.

23. **שנית**, לפער בין ההפרה שהוצגה לעורר לבין זו שנרשמה לבסוף הייתה השלכה קונקרטית על יכולתו למסור את גרסתו בזמן אמת. השיח המתועד עמו עסק בהחזקת הטלפון בלבד, ותגובתו: "אני לא נגעתי בטלפון" – ניתנה במענה ישיר להפרה זו. משלא הוצגה לעורר ההפרה שנרשמה לבסוף, נפגעה אפשרותו לממש את זכות הטיעון שלו ביחס אליה במועד רישום הדו"ח ולמסור גרסה ראשונית ביחס לסטייה. פגיעה זו אינה תיאורטית, שכן המשיבה ביקשה לזקוף לחובתו את העובדה שלא הזכיר באותו מעמד את המכשול או הבור, תוך שייחסה משקל ראייתי לתגובתו הראשונית. בנסיבות אלה, **אין לזקוף את הדבר לחובת העורר, ואין בהיעדרו של הסבר ביחס לסטייה מתגובתו בזמן אמת כדי ללמד כי מדובר בגרסה מאוחרת**.

24. לכך מצטרפת העובדה כי התיעוד בסרטון אינו מתיישב עם האמור במזכר ובכתב התשובה, שלפיהם השוטרת החליטה שלא לרשום דו"ח בגין החזקת הטלפון והסבירה לעורר כי הדו"ח נרשם בגין סטייה מנתיב. אמנם, בדו"ח נכתב באופן כללי כי "הוסברה מהות העבירה ורישום דו"ח", אולם רישום זה אינו מלמד איזו הפרה הוסברה; ואילו התיעוד מזמן אמת מלמד כי ההפרה שהוצגה לעורר הייתה החזקת הטלפון. פער זה משליך גם על המשקל שניתן לייחס למזכר המאוחר.

25. נמצא אפוא כי אין ענייננו בשינוי הכותרת המשפטית בלבד, הנסמך על מסכת עובדתית שתועדה במלואה ונותרה ללא שינוי. **ההפרה שנרשמה לבסוף לחובת העורר נשענת על רכיבים עובדתיים מהותיים שלא פורטו בדו"ח ותועדו לראשונה במזכר המאוחר; ובה בעת, מן התיעוד עולה כי ההפרה עצמה לא הוצגה לעורר במעמד העצירה**. כאמור, בכך נמנעה ממנו האפשרות למסור בזמן אמת את גרסתו ביחס לסטייה, ולפיכך אין לזקוף לחובתו את העובדה שלא התייחס בתגובתו הראשונית למכשול או לבור בכביש.

26. נוכח כל האמור, לא מצאתי צורך להכריע במחלוקת שבין הצדדים באשר לסיבה שבגינה היה ראשו של העורר מוטה כלפי מטה.

מדינת ישראל
בית דין לתעבורה

סוף דבר

27. נסיבות ההפרה שנרשמו בזמן אמת אינן מניחות תשתית המאפשרת לקבוע כי סטיית העורר הייתה עלולה לגרום להפרעה או לסיכון, ואף אינן מפרטות כיצד גרמה הסטייה להפרעה בפועל, כפי שיוחס לו בהודעת הקנס. הפרטים העובדתיים החסרים בהקשר זה הובאו לראשונה במזכר המאוחר, אשר מן הטעמים שפורטו אין בו כדי לרפא את החסר. לכך מצטרף הפער בין ההפרה שהוצגה לעורר במעמד העצירה לבין זו שנרשמה לבסוף, אשר פגע באפשרותו למסור בזמן אמת את גרסתו ביחס לסטייה; לפיכך, אין לזקוף לחובתו את היעדרה של גרסה זו מתגובתו הראשונית.

הנה כי כן, בנסיבות העניין, חזקת תקינות המעשה המינהלי נסתרה. חזקה זו אינה יכולה לשמש תחליף לתשתית העובדתית הנדרשת לביסוס ההפרה או להשלים פרטים מהותיים שלא תועדו בזמן אמת.

משלא הונחה תשתית עובדתית מספקת לביסוס ההחלטה להטיל על העורר קנס, קמה עילה להתערבות בית הדין בהחלטה.

הערר מתקבל אפוא - אני מורה על ביטול הודעת הקנס.

לאחר ששקלתי בדבר, לא מצאתי לעשות צו להוצאות.

זכות ערעור כחוק, בתוך 60 יום.

ניתנה היום, כ"ז אלול תשפ"ו, 09.09.2026, בהעדר הצדדים.

קרון ליון, דיינת